

Nota de Fundamentare

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea acordului de împrumut privind Finanțarea Militară Externă ce urmează a fi semnat între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Descrierea situației actuale

În data de 21 august 2024 Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență nr. 101/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 845 din 23 august 2024, Partea I cu modificările și completările ulterioare, prin care a fost adaptat cadrul legal privind datoria publică în sensul includerii posibilității utilizării unor mecanisme de finanțare specifice puse la dispoziția Guvernului României de alte guverne și/sau alte entități guvernamentale ale altor țări, ca instrumente de natura datoriei publice guvernamentale.

Acest cadru legal permite accesarea de fonduri, în condiții avantajoase, inclusiv prin mecanismul Foreign Military Financing (Finanțare Militară Externă-FMF), oferit guvernelor din statele aliate de către Guvernul SUA, pentru finanțarea unor contracte de achiziții în scop militar încheiate cu departamente/agenții coordonate de către Ministerul Apărării din SUA.

Mecanismul de finanțare FMF oferit de către Guvernul SUA constituie o modalitate eficientă și avantajoasă de diversificare a surselor de finanțare ale statului român, din perspectiva maturității și a costurilor asociate acestei finanțări față de alte surse de finanțare utilizate de Guvernul României, concomitent cu dezvoltarea unor capacități militare strategice.

Astfel, pentru a putea utiliza facilitatea de împrumuturi directe oferită de Guvernul SUA în cadrul acestui mecanism în anul 2024, semnarea acordului de finanțare între Guvernul SUA și Guvernul României trebuie să se realizeze până la data de 30 septembrie 2024.

Modalitatea de derulare a finanțărilor, inclusiv a modului de realizare a tragerilor, rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestora, aranjamentele specifice de derulare a fluxurilor financiare, a conturilor necesar a fi deschise și a altor operațiuni solicitate de către guvernele care acordă împrumuturi și/sau garanții, sunt prevăzute în documentul juridic care guvernează împrumutul, care se încheie bilateral între cele două guverne și în actele normative de aprobare a acestora, și se aprobă prin hotărâre a guvernului, inițiată de Ministerul Finanțelor, în calitate de unic administrator al datoriei publice guvernamentale împreună cu autoritățile administrației publice centrale în a căror arie de responsabilitate se încadrează contractele/acordurile de achiziții/proiectele de interes strategic național, inclusiv de apărare și securitate națională care fac obiectul finanțării.

Având în vedere necesitatea dezvoltării și menținerii unor capacități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente, destinate atât îndeplinirii angajamentelor asumate ca urmare a calității de stat membru NATO și UE cât și descurajării unei posibile agresiuni împotriva României și articulării unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul neconvențional, hibrid, prin Memorandumul cu tema *Inițierea demersurilor pentru utilizarea mecanismului de finanțare Foreign Military Financing Loan oferit de către Guvernul SUA în scopul finanțării unor contracte privind asigurarea capacităților militare pentru România*, aprobat în data de 18 iulie 2024, inițiat de Ministerul Apărării Naționale (MAPN) și Ministerul Finanțelor (MF) a fost aprobată inițierea demersurilor pentru utilizarea mecanismului de finanțare FMF oferit de către Guvernul SUA în scopul finanțării unor contracte privind asigurarea capacităților militare în România.

Totodată, prin Memorandumul cu tema *Inițierea demersurilor pentru utilizarea mecanismului de finanțare Foreign Military Financing (FMF) oferit de către guvernul SUA în scopul finanțării unor contracte privind consolidarea capacității de producție a industriei naționale de apărare în vederea asigurării capabilităților militare pentru România*, aprobat în data de 11.09.2024, a fost aprobată mandatarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului (MEAT) pentru desemnarea CN ROMARM S.A. (ROMARM) să implementeze în cadrul filialelor sale proiectele de investiții avute în vedere pentru a fi finanțate prin intermediul mecanismului FMF, într-o etapă ulterioară putând fi analizată și oportunitatea utilizării facilității de garantare de împrumuturi de către Guvernul SUA în cadrul FMF, în condițiile identificării de proiecte suplimentare, respectiv demararea formalităților pentru contractarea împrumuturilor și/sau a garanțiilor în cadrul FMF în funcție de necesități cu respectarea legislației privind datoria publică.

În contextul celor de mai sus partea română și-a exprimat intenția de accesare a mecanismului FMF, cu un împrumut în valoare de 920 milioane dolari SUA. Urmare discuțiilor purtate cu partenerii din SUA a rezultat că în scopul fructificării oportunității de a putea utiliza facilitatea de împrumuturi din FMF, semnarea acordului de împrumut ar trebui să se realizeze până la sfârșitul lunii septembrie 2024, având în vedere faptul că, perioada de accesare a FMF se încheie la data de 30.09.2024 (sfârșitul anului fiscal curent în SUA).

În acest sens, partea americană a transmis autorităților române proiectul documentului juridic ce urmează a fi încheiat pentru contractarea acestui împrumut. Proiectul documentului juridic este standard și se aplică în mod similar tuturor beneficiarilor de împrumuturi în cadrul FMF, textul acestuia este acceptabil părții române și nu a necesitat modificări substanțiale pe parcursul discuțiilor cu finanțatorul.

2.2 Schimbări preconizate

În conformitate cu prevederile articolului 4 alin. (1), lit. i) din Ordonanța de Urgență nr. 64/2007 privind datoria publică, prin prezentul proiect de act normativ se propune aprobarea acordului de împrumut privind FMF, în valoare de 920 milioane dolari SUA, ce urmează a fi semnat între Guvernul României, reprezentat de Ministerul Finanțelor și Guvernul Statelor Unite ale Americii, reprezentat de Agenția de Cooperare în domeniul Securității Apărării.

Acordul de împrumut, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, va intra în vigoare la data semnării acestuia de ambele părți, dată de la care clauzele Acordului de împrumut produc efecte și sunt aplicabile în conformitate cu termenii acestuia.

Conform elementelor agreeate cu finanțatorul, tragerile din împrumut vor fi efectuate de MAPN, în limita sumei de 700 milioane dolari SUA și de MEAT, în numele și pentru ROMARM, în limita sumei de 220 milioane dolari SUA, prin contul deschis de către Guvernul Statelor Unite pentru România la Federal Reserve Bank of New York - FRBNY, aferent Programului de vânzări militare în străinătate (FMS-Foreign Military Sales).

În vederea implementării Acordului de împrumut, după semnarea acestuia Ministerul Finanțelor va încheia:

- un acord subsidiar cu MAPN, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în executarea Acordului de împrumut, corespunzător părții din împrumut alocată acestuia; și
- un acord de împrumut subsidiar cu MEAT și ROMARM prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în executarea Acordului de împrumut, inclusiv în ceea ce privește plata serviciului datoriei publice corespunzător părții din împrumut aferente ROMARM, în calitate de subîmprumutat.

Subîmprumutul acordat ROMARM, în limita sumei de 220 milioane dolari SUA, este garantat în favoarea statului cu garanții constituite din bunuri mobile/imobile aflate în proprietatea beneficiarului, libere de sarcini, care să acopere cel puțin valoarea împrumutului și a dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente.

Evaluarea capacității de rambursare, a clasei de risc și a structurii garanțiilor constituite de

ROMARM în favoarea statului se realizează pe baza unei analize economico-financiare efectuate de către EXIM Banca Românească - S.A. Acordul de subîmprumut menționat mai sus se semnează numai după obținerea avizului Comitetului Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări.

Plata serviciului datoriei publice, respectiv rambursarea capitalului, plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferent împrumutului se asigura astfel:

(i) Pentru partea din împrumut aferentă MAPN, conform art. 5 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare,

(ii) Pentru partea din împrumut aferentă ROMARM, din surse proprii ale companiei, aceasta fiind responsabilă în mod exclusiv pentru rambursarea capitalului, plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente pe care le datorează, în mod individual.

MEAT va monitoriza rambursarea obligațiilor financiare aferente subîmprumutului acordat ROMARM, astfel cum va fi prevăzut în Acordul de împrumut subsidiar, menționat mai sus.

În cazul în care ROMARM nu deține resursele financiare necesare asigurării plății la scadență a ratelor de capital, dobânzilor, comisioanelor și altor costuri, Ministerul Finanțelor va efectua plata acestora din disponibilul existent în fondul de risc. În cazul în care Compania Națională ROMARM S.A. nu efectuează o plată conform prevederilor Acordului de împrumut subsidiar și Ministerul Finanțelor este obligat să efectueze această plată Compania Națională ROMARM S.A. se obligă să achite Ministerului Finanțelor sumele plătite de către acesta, precum și dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute de dispozițiile legale în vigoare privind colectarea creanțelor fiscale, aplicate asupra sumei datorate. În situația neachitării la scadență de către Compania Națională ROMARM S.A. a obligațiilor asumate în cadrul acordului de împrumut subsidiar, direcția de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor întocmește un înscris, prin care se individualizează creanța datorată, înscris care se înaintează organelor fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru aplicarea măsurilor de executare silită, potrivit Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care, în funcție de condițiile concrete de implementare a contractelor de achiziție propuse de către ROMARM a fi finanțate în cadrul acestui împrumut, fondurile necesare acesteia se situează sub nivel sumei de 220 mil. USD, valoarea subîmprumutului acordat ROMARM, se diminuează în mod corespunzător. Obligațiile ce revin ROMARM privind plata serviciului datoriei publice, respectiv rambursarea capitalului, plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente, precum și privind constituirea garanțiilor instituite în favoarea statului se vor ajusta în mod corespunzător. Diferența din împrumut astfel disponibilă poate fi trasă și utilizată de către MAPN, partea din împrumut alocată acestuia fiind majorată în mod corespunzător.

Împrumutul contractat în cadrul FMF, astfel cum este prevăzut în textul Acordului de împrumut, va avea o perioadă de rambursare de 12 ani, cu o perioadă de grație de un an de la data efectuării primei trageri, la o dobândă avantajoasă.

Subîmprumutul va fi acordat ROMARM în aceleași condiții financiare aferente împrumutului FMF și nu se solicită comision la fondul de risc, conform prevederilor art. 6 alin. (7) din Ordonanța de urgență nr 64/2007 privind datoria publică cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că nu intră sub incidența legislației privind ajutorul de stat.

ROMARM va pune la dispoziția Ministerului Finanțelor sumele necesare plăților aferente serviciului datoriei cu cel puțin 10 zile lucrătoare înaintea datelor scadente conform Acordului de Împrumut, Ministerul Finanțelor urmând să fie responsabil pentru efectuarea plăților către partea americană.

Cheltuielile aferente contractelor de achiziție ce vor fi propuse a fi finanțate în cadrul împrumutului se cuprind, în funcție de natura și destinația acestora, în bugetul Ministerului Apărării Naționale, în cadrul sumelor alocate din credite externe, respectiv în bugetul de

venituri și cheltuieli al Companiei Naționale ROMARM S.A., conform legislației în vigoare.

2.3 Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3 Impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori

macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Conform prevederilor Part. 346 (ex-articolul 296 TCE) din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene în cazul finanțării în scopuri militare nu sunt incidente regulile din domeniul ajutorului de stat.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

-în mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		2024	2025	2026	2027	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						

i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
Buget de stat - Serviciul datoriei publice						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

<p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară</p>	
4.8 Alte informații	În cazul sumelor atrase prin această facilitate pentru finanțarea proiectelor derulate de MAPN impactul bugetar va fi neutru luând în considerare că aceste sume sunt deja incluse în proiecția bugetului iar pentru sumele subîmprumutate ROMARM plata principalului, dobânzilor și a altor comisioane va fi în sarcina companiei fără a exista impact asupra cheltuielilor bugetului de stat.
Secțiunea a 5 a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
5.1	Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ <i>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</i>
5.2	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
5.3	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
5.3.1	Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
5.3.2	Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
5.4	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
5.5	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6	Alte informații
Secțiunea a 6 - a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2	Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională, proiectul de lege fiind publicat pentru transparență pe pagina web a Ministerului Finanțelor.
6.3	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul Consiliului Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi
6.6	Alte informații

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003, republicată, privind transparența decizională.

Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, supunem aprobării proiectul de Hotărâre pentru aprobarea acordului de împrumut privind Finanțarea Militară Externă ce urmează a fi semnat între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii.

Marcel-Ioan BOLOȘ
Ministrul Finanțelor

Angel TÎLVĂR
Ministrul Apărării Naționale

Ștefan-Radu OPREA
**Ministrul Economiei, Antreprenoriatului
și Turismului**

Avizăm favorabil

Marian NEACȘU
Viceprim-ministru

Alina-Ștefania GORGHIU
Ministrul Justiției